

5.2

Taalfamilies

Nr.	Thema	Leeftijd	Werkvorm	Duur	Materiaal	Leergebied
5.2	Taal & Evolutie	11 – 12 j.	Groepswerk Klasgesprek	50'	Atlas	Nederlands <u>Wereldoriëntatie</u> Leren leren Sociale vaardigheden

Kinderen maken op reis snel vrienden ook al kennen ze elkaars taal niet. Ze beweren dat ze de taal verstaan. Helemaal vreemd is dat niet. Heel wat talen lijken op elkaar. Ze behoren tot dezelfde taalfamilie. Zodra je die links ziet, wordt het gemakkelijker om een verwante taal te leren.

Vorbereiding

- De leerkracht kopieert werkblad 5.2.1, één per leerling.
- De leerkracht kopieert werkblad 5.2.2, één per leerling.
- De leerkracht kopieert bronblad 5.2.1, één per groepje van twee à drie leerlingen.
- De leerkracht kopieert bronblad 5.2.2, één per groepje van twee à drie leerlingen.
- De leerkracht kopieert bronblad 5.2.3, één per groepje van twee à drie leerlingen.

1. Groepswerk: welke talen lijken op elkaar?

De leerkracht stelt groepjes van twee à drie leerlingen samen. Elke groep krijgt een blad met daarop eenzelfde woord in verschillende talen (**bronblad 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3**). De opdracht is de woorden die op elkaar lijken in één kolom te zetten op **werkblad 5.2.1**. De leerlingen schrijven de juiste taal bij het woord. Voor elk bronblad wordt een apart werkblad gebruikt. De leerlingen vullen op het werkblad in welk woord ze behandelen.

2. Klasgesprek: talenfamilies

De leerkracht verdeelt het bord in drie kolommen. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de groepstaak en samen sorteren ze de **talen** in de kolommen op basis van de antwoorden van de leerlingen.

De leerkracht vertelt dat de Europese talen kunnen worden vergeleken met een familie. Eerst waren er een gemeenschappelijke stamvader en -moeder (Indo-Europees) die verschillende kinderen kregen: de Romaanse, Germaanse, Slavische talen en nog een aantal andere. Die verschillende kinderen kregen weer kinderen. Die kleinkinderen zijn de talen die we vandaag kennen: Nederlands, Duits, Frans, Italiaans, Spaans, ... (Dat is natuurlijk een heel eenvoudige weergave van hoe taal ontstaan is. De leerkracht vindt meer achtergrondinformatie op de vermelde website.)

De leerkracht noteert op het bord boven de kolommen de drie talenfamilies: Romaanse, Germaanse en Slavische talen (**infoblad 5.2.1**). De leerlingen kunnen die families dan ook invullen boven de kolommen van **werkblad 5.2.1**.

3. De kaart van Europa

De leerkracht gaat met de leerlingen voor elke Germaanse en Romaanse taal na in welke Europese landen die taal gesproken wordt. De leerkracht peilt naar de voorkennis van de kinderen. Waar zijn ze al op reis geweest? De leerkracht vult aan. Alle landen worden naast de talen op het bord genoteerd. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 5.2.1**.

De leerlingen krijgen een kaart van Europa (**werkblad 5.2.2**). Op de kaart zijn de landen waar ze Slavische talen spreken al ingekleurd in het grijs. Ze kleuren de landen waar ze Romaanse talen spreken oranje en die waar ze Germaanse talen spreken groen. De leerlingen gebruiken daarbij hun atlas op een efficiënte manier. De leerkracht vindt de oplossing op **infoblad 5.2.2**.

De leerkracht wijst de leerlingen erop dat de landen van dezelfde taalfamilie meestal dicht bij elkaar liggen (binnen Europa).

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen op de kaart van Europa België en andere landen van de Europese Unie vlot opzoeken en aanwijzen.
- De leerlingen kunnen vertellen welke talen in welke Europese landen gesproken worden.
- De leerlingen kunnen op hun niveau verschillende informatiebronnen (atlas, voorkennis, kennis van leerlingen in de klas) raadplegen en zelfstandig gebruiken.
- De leerlingen zijn bereid om te reflecteren over het klankniveau en woordniveau van taal.
- De leerlingen leggen verbanden tussen vreemde taalelementen op basis van gelijkheid en verschil.
- De leerlingen tonen belangstelling voor verleden, heden en toekomst van de talen.
- De leerlingen kunnen in de omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.
- De leerlingen maken kennis met meertaligheid en taaldiversiteit als kenmerken van hun eigen klas, school en maatschappelijke omgeving.

Eindtermen

- N 6.3, 6.5
- WO 5.8, 5.9, 6.2, 6.9, 6.11, 7
- LL 2, 4
- SV 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 3

<http://www.literatuurgeschiedenis.nl>
<http://kunst-en-cultuur.infonu.nl>
<http://www.cram.nl/>
<http://nl.wikipedia.org/>

5.2.1

Drie taalfamilies

Deze tabel geeft een lijst van de talen die in de oefeningen gebruikt worden. Ze is dus niet compleet.

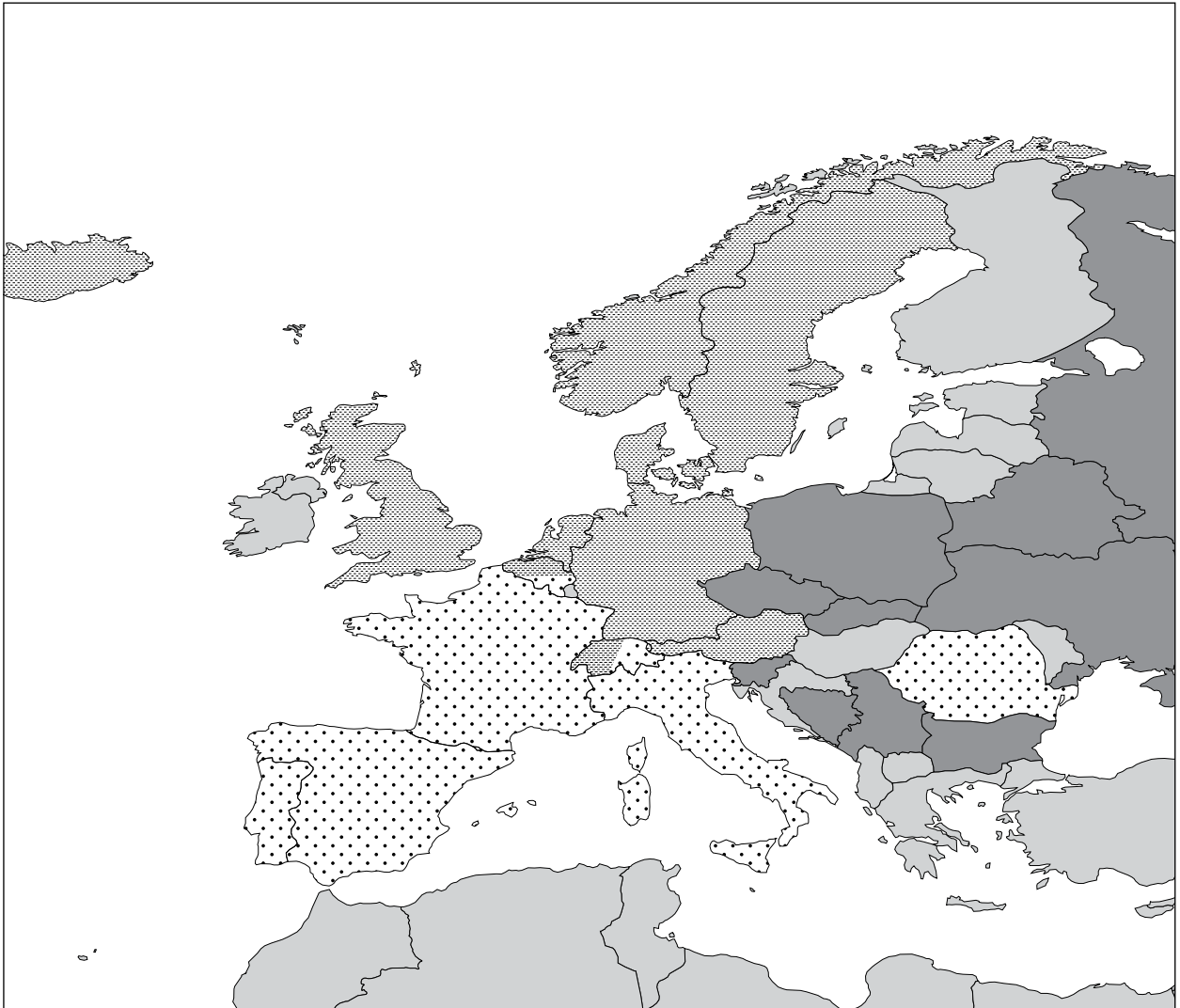
Germaanse talen	Romaanse talen	Slavische talen
Nederlands	Frans	Russisch
Duits	Italiaans	Wit-Russisch
Engels	Spaans	Oekraïens
Deens	Catalaans	Bulgaars
Zweeds	Roemeens	Sloveens
Noors	Portugees	Tsjechisch
IJslands	Corsicaans	Slowaaks
Fries	Sardisch (Sardinië)	Pools
		Servisch
		Kroatisch

Landen waar deze talen officieel gesproken worden (Europa)

Germaanse talen	Romaanse talen	Slavische talen
Nederlands: Nederland, België	Frans: Frankrijk, België, Luxemburg, Zwitserland, Italië	Russisch: Rusland, Wit-Rusland
Duits: Duitsland, België, Zwitserland, Oostenrijk, Luxemburg, Liechtenstein	Italiaans: Italië, Zwitserland	Wit-Russisch: Wit-Rusland, Polen
Engels: Engeland, Ierland	Spaans: Spanje	Oekraïens: Oekraïne
Deens: Denemarken	Catalaans: Spanje, Italië	Bulgaars: Bulgarije
Zweeds: Zweden	Roemeens: Roemenië	Sloveens: Slovenië, Oostenrijk, Italië
Noors: Noorwegen	Portugees: Portugal	Tsjechisch: Tsjechië
IJslands: IJsland	Corsicaans: Corsica (Frankrijk)	Slowaaks: Slovakije, Servië
Fries: Nederland	Sardisch: Sardinië (Italië)	Pools: Polen
		Servisch: Servië, Montenegro, Bosnië en Herzegovina,
		Kroatisch: Kroatië, Bosnië, Herzegovina, Oostenrijk, Italië, Servië
		Bosnisch: Bosnië en Herzegovina

Bron: <http://nl.wikipedia.org>

Oplossing kaart Europa

- Slavische talen
- Germaanse talen
- Romaanse talen

5.2.2

Kaart van Europa

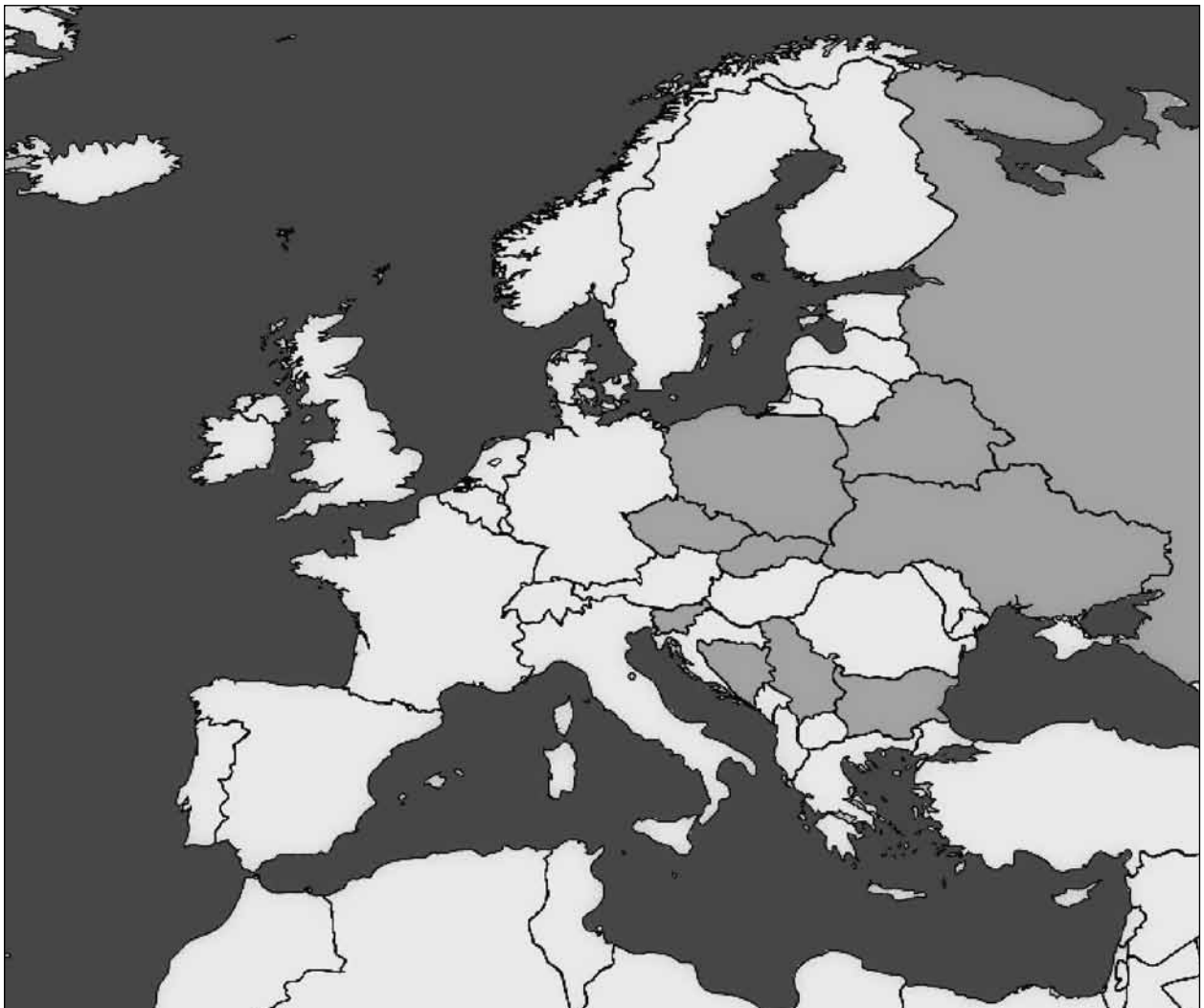
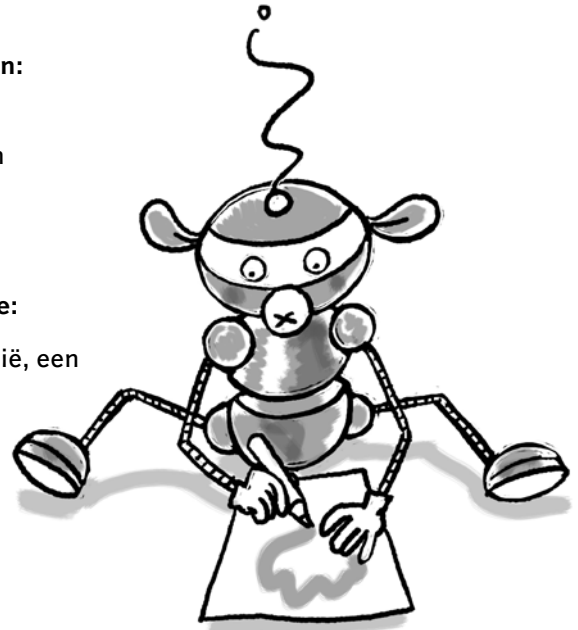
Opdracht

Kleur de landen waar ze een Germaanse taal spreken groen:

Duitsland, Nederland, delen van België, Engeland, IJsland, Denemarken, Noorwegen, Zweden, Oostenrijk, een deel van Zwitserland, Luxemburg en Liechtenstein

Kleur de landen waar ze een Romaanse taal spreken oranje:

Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal, Corsica, Sardinië, Roemenië, een deel van België, Luxemburg en een deel van Zwitserland

5.2.1

Water

Nederlands water

Bosnisch voda

Deens vand

Catalaans aigua

Bulgaars voda

Slovaaks voda

Engels water

Duits Wasser

Italiaans acqua

Frans eau

Roemeens apă

IJslands vatn

Noors vann

Servisch voda

Portugees água

Spaans agua

Oekraïens voda

Pools woda

Russisch voda

Zweeds vatten

5.2.2

Herfst

Frans automne

Sloveens jesen

Portugees outono

Duits Herbst

Kroatisch jesen

Slowaaks jeseň

Spaans otoño

Fries hjerst

Pools jesień

IJslands haust

Italiaans autunno

Roemeens toamnă

Bosnisch jesen

Nederlands herfst

Zweeds höst

Vrijdag

Frans vendredi

Sloveens petek

Duits Freitag

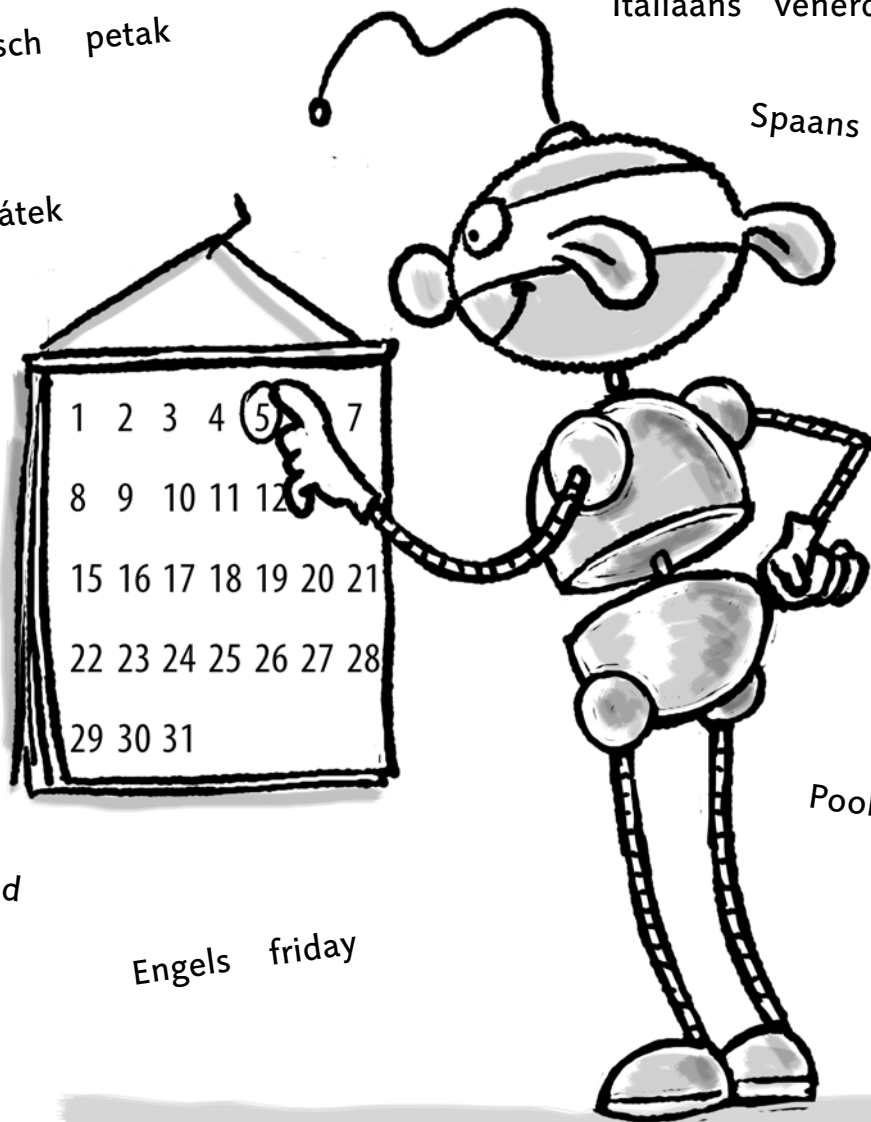
Zweeds fredag

Kroatisch petak

Italiaans venerdi

Spaans viernes

Tsjechisch pátek

Fries freed

Engels friday

Pools piątek

Slowaaks piatok

Nederlands vrijdag

Catalaans divendres

Bosnisch petak

Noors fredag

